

Aktiebolagskommitténs slutbetänkande (SOU 2001:1) bör beträffande riktade emissioner i publika bolag moderniseras ytterligare

Som bekant har Aktiebolagskommittén i januari 2001 avlämnat sitt slutbetänkande avseende en ny aktiebolagslag. Betänkandet kommer, om det skulle genomföras fullt ut, innebära en välkommen modernisering av nu gällande aktiebolagslag från 1975, bl.a. avseende kapitalökningsreglerna. I ett avseende har emellertid Aktiebolagskommittén varit märkligt konservativ, nämligen beträffande den nu gällande lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, som med egentligen endast ett par materiella förändringar ograverat läggs rakt in i förslaget till ny aktiebolagslag (bl.a. föreslås lagen omfatta alla publika bolag och inte endast aktiemarknadsbolag).

Jag delar Aktiebolagskommitténs bedömning att skälen för att behålla särskilda regler om riktade emissioner till ledningen i publika bolag kvarstår och med stor sannolikhet bidrar till att reglerna om riktade emissioner inte otillbörligt utnyttjas för att gynna ledningen i olika aktiemarknadsbolag. Mot bakgrund av det numera stora antalet publika bolag vars aktier handlas på inofficiella listor, är det också angeläget att samtliga publika bolag omfattas.

I ett avseende menar jag dock att Aktiebolagskommittén inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till verkligheten, nämligen följande. En numera vanlig form av betalning vid bolagsförvärv, är att det förvärvande bolaget betalar köpeskillingen genom att emittera aktier i det egna bolaget, det vill säga apportemission eller i vissa fall kvittningsemission. Mycket ofta fattas sådant beslut genom ett styrelsebeslut, eftersom en stor del av de noterade bolagens styrelser har bemyndigande att besluta om nyemission enligt 4 kap. 15 § aktiebo-

lagslagen. Ett skäl till att så många styrelser har bemyndigande att besluta om nyemission är att styrelsen snabbt skall kunna agera om ett intressant förvärvsobjekt dyker upp. Det är denna situation Aktiebolagskommittén enligt min uppfattning inte tagit tillräcklig hänsyn till eftersom lagen om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag inte ger utrymme för emissioner som beslutas av styrelsen med stöd av bemyndigande.

Exempel: Bolag A skall förvärva bolag B av privatpersonen C, som skall kvarstå som VD i bolaget B. Köpeskillning skall utgå dels som grundköpeskillning och dels som tilläggsköpeskillning baserat på resultat enligt viss i avtalet fastslagen formel. All köpeskillning skall betalas genom nyemitterade aktier i A.

I det första läget, nämligen då grundköpeskillningen skall betalas uppstår inga problem eftersom privatpersonen C finns utanför A:s koncern. I nästa läge, nämligen då A skall betala tilläggsköpeskillning till C, uppstår emellertid problem då C nu kommer att omfattas av LEO-lagen eftersom han är VD i ett dotterbolag till A. Sålunda måste A kalla till bolagsstämma för att kunna betala tilläggsköpeskillningen till C.

Mot bakgrund av att en bolagsstämma i ett noterat bolag, givetvis beroende på storlek, allmänt sett kan sägas kosta bolaget stora summor bl.a. för kallelse, lokaler m.m. kan ibland kostnaderna för den extra bolagsstämman vara nästan lika stora som tilläggsköpeskillningen. Bolaget har därför inte, vilket ju i allmänhet är syftet, sparat någon likviditet genom att förvärva B via apportemission.

Det här skulle kunna tyckas vara ett litet problem i sammanhanget. Men i verkligheten är det ett verkligt, och allt oftare återkommande,

problem som måste hanteras för förvärvande bolag.

Visserligen skulle kunna hävdas att det förvärvande bolaget lika gärna kan vänta till exempelvis den ordinarie stämman. Mot detta kan anföras flera argument, bland annat att kursrörligheten ofta är stor i anslutning till de noterade bolagens bolagsstämmor, att säljaren vill ha ut sin tilläggsköpeskilling så snart denna fastställts och att säljaren onödigt exponeras.

Enligt min uppfattning skulle lagtexten lätt kunna kompletteras med att om emission sker för att uppfylla tidigare avtalade förplik-

telser enligt aktieförvärvsavtal, om personen i fråga vid tidpunkten då avtalet träffades inte omfattades av lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, så skall emissionsbeslutet inte träffas av lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag utan beslut skall kunna fattas av styrelsen enligt bemyndigande beslutat av bolagsstämman. En sådan mindre ändring hade avsevärt underlättat många företagsförvärv utan att risken för missbruk nämnvärt hade ökat.

Michael Pålsson